

© Boerenatuur Vlaanderen (Leen Vervoort)

Bij deze niet-productieve investering (NPI) wordt een steenuilenkast opgehangen om één van de typische soorten van het platteland te huisvesten. Momenteel zijn er in Vlaanderen zo'n 10 000 broedparen, één van de grootste populaties in West-Europa. Nestgelegenheid is echter een opkomend probleem omdat natuurlijke nesten steeds zeldzamer worden (bv. steeds minder holle knotwilgen)

NIET-PRODUCTIEVE INVESTERINGEN

BIODIVERSITEIT

Nestkasten (steenuilenkast)

VOORDELEN

De steenuil is de kleinste nachtroofvogel van Europa. Hoewel de populaties op veel plaatsen achteruitgaan door het **verdwijnen van optimale landschappen** (open ruimtes met voldoende bomen, struiken, muurtjes), is deze vogel goed gekend bij het grote publiek en kan hij op veel sympathie rekenen. Hij laat zich dikwijls ook in de late namiddag observeren en heeft bovendien een gevarieerd dieet. Muizen, amfibieën, krekels, sprinkhanen of regenwormen, het zijn niet altijd gewenste soorten die deze **ijverige jager** onder controle houdt.

PRAKTISCHE UITVOERING

PLAATSING

- Hang de nestkast bij voorkeur op een **rustige hoek** van je erf, verst van drukke wegen, **niet in volle zon** en niet op de overheersende windrichting. Een onbeschutte kast plaats je best met de **opening naar het (zuid)oosten**.
- Zorg voor **vrije aanvliegroute** naar de invliegopening.
- Hang de nestkast goed **vast** zodat ze niet schommelt in de wind
  - Gebruik hiervoor schroeven maar ook extra draad of touw
  - In een (fruit)boom is ideaal, liefst in lengterichting van een dikke tak
  - In een open stal met vrije aanvliegroute kan ook perfect
  - De schaduwkant van een gevel is een derde optie.
- De hoogte voor ophangen is niet zo cruciaal maar kan **tussen 2 en 5 m**.
- De **achterzijde** van de kast ligt **iets lager** dan de voorzijde (eieren vastleggen)
- Strooi op de bodem een **laagje absorberend nestmateriaal**: potgrond of turf
- Een laagje **vernis bovenaan** beschermt je nestkast nog langer tegen regen (vernis echter nooit de binnenzijde!)

ONDERHOUD

- Zorg dat de nestkast **veilig bereikbaar** is.
- Controleer ze bij voorkeur **jaarlijks in december of januari**.
- Voer tegelijk een controle uit op een stevige verankering en waterdichtheid.
- Maak schoon als **nestmateriaal** de ingang verspert of te vochtig is. Leg dan een nieuwe laag potgrond of turf aan.

© Vilda (Yves Adams)

NIET-PRODUCTIEVE INVESTERINGEN

BIODIVERSITEIT

Nestkasten (steenuilenkast)

AANDACHTSPUNTEN

- ❑ Een nestkast voor een steenuil hang je best in diens **favoriete landschap**: een boomgaard of oude (knot)bomenrij met uitzicht op gras en weiland. Zo hebben steenuilen een goed overzicht over hun jachtgebied.
- ❑ De steenuil is een standvogel: hij blijft **gedurende het hele jaar** in het land en broedt in het voorjaar (maart-juni). In de vroege winter zijn nestkasten meestal leeg (het ideale moment voor controle), vanaf februari kunnen ze weer ingenomen worden door een nieuw broedpaar.
- ❑ **Marters** komen ook graag op bezoek maar het sluisje binnen in een typische steenuilenkast maakt dat dit dier niet tot in de nestruijme geraakt.
- ❑ Nestkasten helpen de steenuil, net als het **behoud van (holle) knotbomen**. Deze kleine landschapselementen in ere houden loont dus zeker de moeite voor de steenuil. De meesten blijven immers op 10 km van de geboorteplaats.

STEUN EN VOORWAARDEN

De aankoop en plaatsing van nestkasten zijn **100% gesubsidieerd** tot een maximumbedrag van **165 euro per nestkast** (excl. BTW). Eigen arbeid wordt niet vergoed.

Aan deze voorwaarden moet je voldoen als je een nestkast plaatst met NPI-steun:

- ❑ De plaats en hoogte van de nestkast zijn afgestemd op de vogelsoort.
- ❑ Als de nestkast niet beschermt is, hangt de kast met de invlieggat naar het oosten om slagregen te vermijden.
- ❑ De nestkast wordt **minstens 5 jaar in stand** gehouden.

CONTACT

- ❑ De **steenuilenwerkgroep** van Natuurpunt deelt graag zijn kennis dus laat hen gerust vrijblijvend weten waar jouw nestkast ophangt. Je kan er terecht met al je vragen over Vlaanderens kleinste uil. Hun gegevens vind je via <https://www.natuurpunt.be/afdelingen/steenuilenwerkgroep>
- ❑ Vragen rond deze **fiche**? Welkom op npi@boerennatuur.be of 016/28.60.41
- ❑ Op zoek naar een **leverancier**? Online vind je verschillende leveranciers waarbij bv. Vivara een breed en kwalitatief aanbod heeft. Ook Aveve verkoopt kleinere nestkasten. Check www.vivara.be of www.avevewinkels.be of ga langs in een speciaalzaak in je buurt.
- ❑ Interesse in een **gebundelde portie biodiversiteit**? Check het boerennatuurpakket via www.boerennatuur.be/boerennatuurpakket. Hierin vind je naast een op maat gemaakte steenuilenkast (zie afbeelding) ook een mooi bijenhotel, een nest voor de boerenzwaluw en als optie een akoestische wildredder.

© Den Atelier, Pegode

Met medewerking van

Projectpartners demoproject
'Samen investeren in meer boerennatuur'

Ferm voor agrarvrouwen

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ